ಭಾರತೀಯಆದಿಮಜಾತಿಸೇವಕಸಂಘ (ರಿ)
ಬಿ.ಎ.ಜೆ. ಎಸ್. ಎಸ್. ಕಲಾಮತ್ತುವಾಣಿಜ್ಯಮಹಿಳಾಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ
ಹಲಗೇರಿರಸ್ತೆ.
Permanently Affiliated to Karnataka State Women's University Bijapur.
Bhartiya Adimjati Sevak Sangh(R)
BA JSS ARTS AND COMMERCE COLLEGE FOR WOMEN
Sri Gayatri Campus, Halageri Road Ranebennur581115 Dist.: Haveri State Karnataka
STD:08373- Office: 267968, 297468, Mobile: 9481736128
Email: bajsswck09@gmail.com web: bajsswomenscollege.com

IJCTI INTERNATIONAL JOURNAL FOR CREATIVE THOUGHT AND IDEATION
Volume - 1, Issue - 1, NOVEMBER 2018, ISBN:978-81-939508-2
Website : www.ijcti.org | Email : editor@ijcti.org | Phone : 9739329099

Annihilation of Caste : the force behind dalit movement

PRUTHVIRAJ KATTIMANI
Patil Layout, Sedam Road, Kalaburgi 585105
mtkattimani@gmail.com
pruthvirajkattimani@gmail.com

Abstract

Annihilating Caste' is perhaps the most eminent and desirable social and political objective that has confronted progressive forces in Indian society, especially since the country's independence in 1947. Among all political forces, Ambedkarites and communists have played a prominent role in seeking an end to caste-based oppression in the country and yet these two forces have failed to see eye to eye on most issues that fall in their political trajectories. The author uses a recent conversation that he had with an Ambedkarite friend on identity politics as a pretext to tease out tensions that exist between Ambedkarites and communists. Issues thrown up by the conversation have been elaborated upon in order to attain some understanding of the path that can be used to achieve the unfulfilled task of 'annihilating caste' to paraphrase Amedkar's immortal phrase.

Keywords caste, Ambedkar, communists, class, annihilation

Introduction

In a letter dated 12 December 1935, the secretary of the Jat-Pat Todak Mandal (Society for the Abolition of Caste system), an anti-caste Hindu reformist group organisation based in Lahore, invited B. R. Ambedkar to deliver a speech on the caste system in India at their annual conference in 1936. Ambedkar wrote the speech as an essay under the title "Annihilation of Caste" and sent in advance to the organisers in Lahore for printing and distribution. The organisers found some of the content to be objectionable towards the orthodox Hindu religion, so intemperate in the idiom and vocabulary used, and so incendiary in promoting conversion away from Hinduism, that they sought the deletion of large sections of the more controversial content endangering Brahmanical interests. They wrote to Ambedkar seeking the removal of sections which they found, in their words, "unbearable.". Ambedker declared in response that he "would not change a comma" of his text. After much deliberation, the committee of organizers decided to cancel their annual conference in its entirety, because they feared violence by orthodox Hindus at the venue if they held the event after withdrawing the invitation to him. Ambedkar subsequently published 1500 copies of the speech as a book on 15 May 1936 at his own expense as Jat-Pat Todak Mandal failed to fulfill their word.

Kisan Sabha organizing, in its areas of strength, benefited dalits more directly. The fight against feudal forced-labour struck at bondage within the village; the organisation of agricultural labourers, which had its beginnings in the 1940s, also involved a challenge to feudal servitude: as a Kerala landlord put it, "His body and his father's body are my property and he dares to ask for wages. Is it right?"

Still the achievements of the dalit movement are impressive, and are too often overlooked. They have given birth to a tradition of struggle in many areas, not only on cultural and ritual issues but on breaking feudal bonds. They have mounted powerful pressure on the national movement resulting in constitutional provisions for reservations and laws making untouchability an offence; unsatisfactory as these have been, they have still provided weapons in the hands of low-caste organizers. They have created a deep-seated conviction of equality and self-confidence which is inevitably making itself heard. If this has not yet achieved a revolutionary transformation in the life of the most exploited sections of society, it is because of the incompleteness of the revolutionary and democratic movement itself. If this is to go forward, the dalit movement will inevitably be a part of it.

References

1. Adele Fiske (1969). "Religion and Buddhism among India's New Buddhists". Social Research. 36 (1): 123–157.
2. Surendra Jondhale; Johannes Beltz, eds. (2004). Reconstructing the World: B.R. Ambedkar and Buddhism in India. Oxford University Press. ISBN 978-0-19-566529-1.
3. Trevor Ling; Steven Axelrod (1980). Buddhist Revival in India: Aspects of the Sociology of Buddhism. Palgrave Macmillan UK. ISBN 978-1-349-16310-6.
4. Gail Omvedt (2003). Buddhism in India: Challenging Brahmanism and Caste (3rd ed.). SAGE. ISBN 978-81-321-0370-7.
5. Christopher S. Queen (2015). "Socially Engaged Buddhism: Emerging patterns in Theory and Practice". In Steven M. Emmanuel. A Companion to Buddhist Philosophy. Wiley-Blackwell. pp. 524–535. ISBN 978-1-119-14466-3.
6. "Conversion: Ram Raj's rally was probably just an exercise in self-promotion", The Week
7. "Udupi Dalits Conversion to Buddhism Adds No Benefit to Status – Pejavar Swamiji". Retrieved 27 February 2015.
8. "Dalit converted to Buddhism seeks community certificate. Deccan Chronicle June 17, 2013". Archived from the original on 21 June 2013. Retrieved 27 February 2015.
9. Omvedt, Gail. Buddhism in India : Challenging Brahmanism and Caste, 3rd ed. London/New Delhi/Thousand Oaks: Sage, 2003. pages: 8

Co-ordinator IQAC
PRINCIPAL
B.A.J.S.S. College For Women
Halageri Road, Ranebennur

ಭಾರತೀಯಆದಿಮಜಾತಿಸೇವಕಸಂಘ (ರಿ)
ಬಿ.ಎ.ಜೆ. ಎಸ್. ಎಸ್. ಕಲಾಮತ್ತುವಾಣಿಜ್ಯಮಹಿಳಾಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ
ಹಲಗೇರಿರಸ್ತೆ.
Permanently Affiliated to Karnataka State Women's University Bijapur.
Bhartiya Adimjati Sevak Sangh(R)
BA JSS ARTS AND COMMERCE COLLEGE FOR WOMEN
Sri Gayatri Campus, Halageri Road Ranebennur581115 Dist.: Haveri State Karnataka
STD:08373- Office: 267968, 297468, Mobile: 9481736128
Email: bajsswck09@gmail.com web: bajsswomenscollege.com

Mr. Rajjabali* and Mr. Sunil Hiremani**

ABSTRACT

The Make in India initiative was launched by Prime Minister in September 2014 as part of a wider set of nation-building initiatives. Devised to transform India into a global design and manufacturing hub, Make in India was a timely response to a critical situation: by 2013, the much-hyped emerging markets bubble had burst, and India's growth rate had fallen to its lowest level in a decade. The promise of the BRICS Nations (Brazil, Russia, India, China and South Africa) had faded, and India was tagged as one of the so-called 'Fragile Five'. Global investors debated whether the world's largest democracy was a risk or an opportunity. India's 1.2 billion citizens questioned whether India was too big to succeed or too big to fail. India was on the brink of severe economic failure.With one million people to enter the job market each month creating opportunities to such a vast talent pool is a humongous task. Jobs need to be created in both organized and unorganized sectors. The effort in improving the unorganized sector outlook is a story for another day. Notwithstanding apprehensions by the opposition parties, the early signs look exciting for the future of India. Let us look at some of the early success stories of the "Make in India" campaign. Of course, we need to be cognizant of the fact that many projects are in the early stages and it would take time to see the results. However, it would be interesting to know the sectors/industries/companies that have brought into this idea.

Introduction

'Make in India' initiative aims at promoting India as an important investment destination and a global hub for manufacturing design and innovation, to invite both domestic and foreign investors to invest in India. The initiative is aimed at creating a conducive environment for investment, development of modern and efficient infrastructure, opening up new sectors for foreign investments and forging a partnership between government and industry through a positive mind-set. The "Make in India" initiative is based on four pillars, which have been identified to give boost to entrepreneurship in India, not only in manufacturing but also other sectors. The four pillars are New Processes, New Infrastructure, New Sectors and New Mind-set. Sectors under Make In India: 25 sectors have been identified under 'Make in India' initiative are:

*Research Scholar, Department of Economics, Karnatak University, Dharwad-580003,Email: rajjabalimh@gmail.com, Mobile: 8867212269
**Research Scholar, Department of Economics, Karnatak University, Dharwad-580003, Email: sunilhrk@yahoo.com, Mobile: 8147269687

felt that the government does not walk its talk - labour reforms and policy reforms which are fundamental for the success of the Make In India campaign have not yet been implemented. A number of layoffs in companies such as Nokia India cast long shadows over the campaign. A number of technology based companies have not been enthused by the campaign launch and have professed to continue getting their components manufactured in China.

VII. Conclusions

India has that capability to push the GDP to 25% in the next coming years. The government of India has taken tremendous steps to encourage investment and to improve further business climate. "Make in India" mission is one such long run initiative which will accomplish the dream of transforming India into manufacturing Hub. Start-ups in the core manufacturing sectors are poised to play a crucial role in the success of 'Make in India' ambitions, said experts at a panel discussion at the 11th India Innovation Summit 2015 in the fields like telecom, defense manufacturing, automobile, Internet of Things, financial technology modules and mobile internet have immense potential to succeed in the scheme of 'Make in India'," said Siddhartha Das, general partner, Venture East addressing aspiring entrepreneurs at the discussion on "Entrepreneurship - Role of Start-ups towards Make in India".

References:

1. Bal M. Make-in-India & Higher Education Policy: the Way Forward. Retrieved from, 2014.
2. Soundhariya S. Make in India – Scheme For Transforming India. Retrieved from, 2015
3. Das S. Make in India- A Boost to the Manufacturing Sector. Retrieved from website:
4. http://articles.economictimes.indiatimes.com/2015-07-23/news/64772859

Websites:

[1]http://zeenews.india.com/business/news/economy/narendra-modis-make-in-india-campaign-five-challenges_109098.html
[2]http://firstbiz.firstpost.com/economy/make-in-india-live-fdi-means-first-develop-india-says-pm-modi-101584.html
[3] http://timesofindia.indiatimes.com/newsliveblog/43390722.cms
[4] http://www.makeinindia.com/
[5] http://en.wikipedia.org/wiki/Make_In_India
[6] https://twitter.com/makeinindia
[7] https://www.facebook.com/makeinindiaofficial

****

The impact on FDI after launching the "Make in India" campaign

Shilpa Danappanavar
Research Scholar
Department of Commerce
Ranichannamma University,Belagavi.

Ideal International E- Publication
www.isca.co.in

Co-ordinator IQAC

B.A.J.S.S. Commerce College for Women RANEBENNUR 581115

PRINCIPAL
B.A.J.S.S. College For Women
Halageri Road, Ranebennur

ಭಾರತೀಯಆದಿಮಜಾತಿಸೇವಕಸಂಘ (ರಿ)
ಬಿ.ಎ.ಜೆ. ಎಸ್. ಎಸ್. ಕಲಾಮತ್ತುವಾಣಿಜ್ಯಮಹಿಳಾಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ
ಹಲಗೇರಿರಸ್ತೆ.
Permanently Affiliated to Karnataka State Women's University Bijapur.
Bhartiya Adimjati Sevak Sangh(R)
BA JSS ARTS AND COMMERCE COLLEGE FOR WOMEN
Sri Gayatri Campus, Halageri Road Ranebennur581115 Dist.: Haveri State Karnataka

66th ILA CONFERENCE
PROCEEDINGS

International Conference
on

"Visualizing Librarianship in the 21st Century: Connecting Minds and Creating the Future"

Chief Editors

Prof. Ashu Shokeen
Prof. B Ramesh Babu

Editors

Dr. O N Chaubey
Dr. Dharam Kumar
Dr. Pardeep Rai
Dr. Suresh Jange

Organised by

Gulbarga University Library, Kalaburagi, Karnataka
Indian Library Association, New Delhi
Department of Public Libraries, Government of Karnataka
Kalyan Karnataka, Librarians Association, Kalaburagi
Karnataka State SC/ST, Library Professionals Association, Bangalore
2021

Analysis of use of Social Welfare Department Website Among Undergraduate Students of Haveri District, Karnataka".

Jyoti Mudigoudar
Research Scholar, Department of Library and Information Science, Karnataka State Akkamahadevi Women's University, Vijayapura, Karnataka.

Dr. Shantadevi.T.
Associate Professor, Department of Library and Information Science, Karnataka State Akkamahadevi Women's University, Vijayapura, Karnataka.

Abstract: This paper explains about awareness and usefulness of Social welfare department website among Undergraduate students of Haveri district. The author discusses about awareness of Schemes and services available in the website of Social welfare department. Article explains about usefulness schemes and facilities provided by the department also discusses about usefulness of schemes by the undergraduate students.

Introduction

Government across the world make information available through different channels to citizens to create a level of transparency, to represent accountability and to bring to the attention of the general public their achievements. Citizens use this information to make decisions regarding the level of confidence and accomplishment of governments. Besides, such information empowers the citizens to make choices in addition to making them aware of the progress made different areas. Government information such as acts, policies and schemes are achieved only when the associates benefits reach down to the masses. With the development of World Wide Web, Government are able to harness the rich potential of the web, and reach to the citizens. on the other hand, citizens also have a ready access to Government information available on the websites of different Ministries and departments. With many citizen-centric e-governance initiatives thousands of services are delivered at the doorstep.

The Government of Karnataka, through social welfare department, formulated various programs and schemes for the upliftment of scheduled casts and scheduled tribes (ear after mentioned of SC and ST) especially for their socio-economic and education advancement from the year 1956 onwards.

To implement various schemes and programs. Both central and state Government provide funds. Though some of the schemes are funded either wholly or partly by the central Government through the special central assistants,

10. The Male (18.76±1.69) students have significant and higher awareness about schemes available in social and welfare department.
11. The Urban (18.80±2.19) students have significant and higher awareness about schemes available in social and welfare department.

Suggestions

1. Study reveals that a significant difference was obsorved between male and female, urban and rural and arts and commerce students with aware and utilization of social welfare department website. Most of the students arts, male and urban undergraduate students are aware and use social welfare department. Government should organize awareness programme to commerce and science, female and rural undergraduate students to create awareness and get utilise about social welfare department website.
2. The hypothesis test shows that a significant difference was obsorved between male and female, urban and rural and arts and commerce science students with utilization of schemes in social welfare department website. Most of the students arts, male and urban undergraduate students are most used schemes available in social welfare department. Government should organize workshop to use schemes in social welfare department website among female, commerce and science and rural undergraduate students. Government should organize awareness programme to create awareness and get benefits

Conclusion

Information and Usability indicators of the Government of Karnataka websites are much appreciable. Most of the information is being delivered through the websites which can be accessed with little efforts. But the biggest concern is that when it comes to service delivery there is quite a lot to be improved. There might be many services and schemes delivered by these Departments through other portals but the linking is missing which might not help the Undergraduate students. So in this study attempt has been made to analyze the facilities provided, usefulness of Social welfare department website. And study reveals that the more number of students are using services, facilities, scholarships and other financial facililities provided by the Social welfare department.

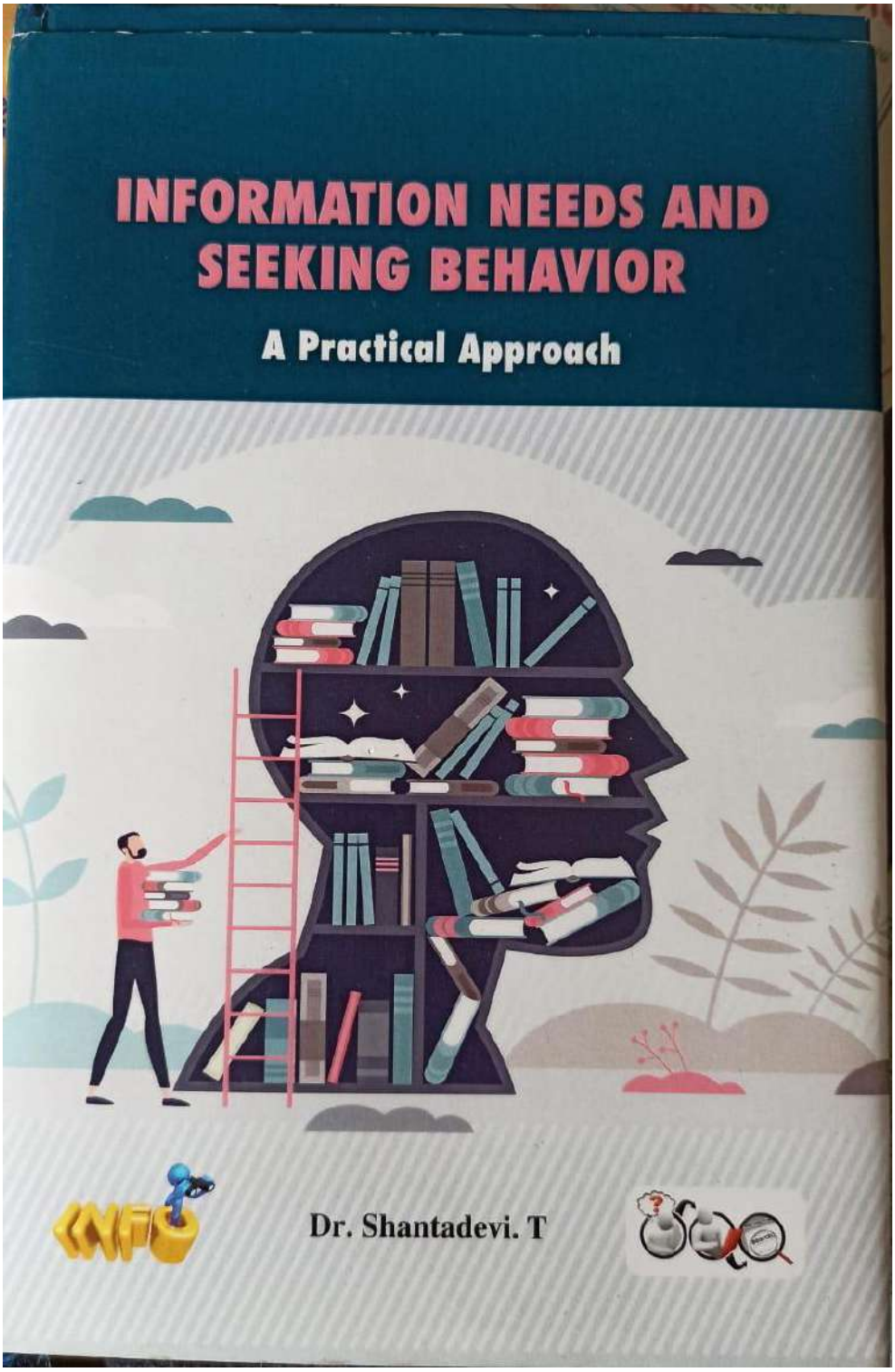
1. http://backwardclasses.kar.nic.in/BCWDHome.aspx. retrieved on 5/12/2019.

IQAC Co-ordinator
B.A.J S.S
Arts & Commerce College for Wom
Halageri Road,
RANEBENNUR-581115

B.A.J.S.S. Arts & Commerce College for Women
RANEBENNUR
581115.

PRINCIPAL
BAJSS. Arts & Commerce College For Womens
Halageri Road, RANEBENNUR-581115

ಭಾರತೀಯಆದಿಮಜಾತಿಸೇವಕಸಂಘ (ರಿ)
ಬಿ.ಎ.ಜೆ. ಎಸ್. ಎಸ್. ಕಲಾಮತ್ತುವಾಣಿಜ್ಯಮಹಿಳಾಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ
ಹಲಗೇರಿರಸ್ತೆ.
Permanently Affiliated to Karnataka State Women's University Bijapur.
Bhartiya Adimjati Sevak Sangh(R)
BA JSS ARTS AND COMMERCE COLLEGE FOR WOMEN
Sri Gayatri Campus, Halageri Road Ranebennur581115 Dist.: Haveri State Karnataka

First Published 2021

ISBN 978-93-85830-35-8

Copyright © Editor

All rights reserved
All rights including translation into any language (Indian or Foreign) in any form, or by any means (electronic, photocopy or otherwise) reserved. No matter to be published without written permission of the Publishers.

Published by
Mohindra K. Vashistha for
STANDARD PUBLISHERS (INDIA)
205, Kiran Mansion, 4834/24, Main Ansari Road
Daryaganj, New Delhi-110 002
Tel.: 91-011-23240594, 23240593, 23272338, 23247060, 41112594
91-09871009093 (M)
E-mail: standardpublishersindia@gmail.com
mkvsr9@gmail.com
Website: www.indianbooksworldwide.com

Disclaimer: The Editors and the publisher have taken every effort to the maximum of their skill, expertise and knowledge to provide correct material in the book. Even then if some mistakes persist in the content of the book, the publisher does not take responsibility for the same. The publisher shall have no liability to any person or entity with respect to any loss or damage caused, or alleged to have been caused directly or indirectly, by the information contained in this book.

Laser Typesetting by
PP Computer, Delhi 110 092

Printed and bound in India

This book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent, resold, hired out, or otherwise circulated without the publisher's prior consent, in any form of binding or cover other than that in which it is published.

Preface

Libraries are now change as knowledge centers and service centers. Users are the centric component in the library system. Satisfying user needs by providing required information to the user is major objective of the libraries and information centers. According to S R Ranganathan provide right information at the right time to the user should be the major motto of the libraries and information centers.

User study is the process of studying the user needs, information gathering habits, seeking behavior of the users. To identify the needs of the users, requirements of the resources and services can be possible through conducting studies on users. Information seeking behavior is major area of research in the user studies. To study information seeking behavior of users is very important in the library system to determine the library organization, services to be provide and to establish satisfaction among the users.

This book provides a practical approach to the information seeking behavior studies. Articles in this book represents various aspects of information seeking behavior of various types of users like scientists, Farm scientists, students, faculty, engineers, medical professionals etc,. Present articles in this book are based on the practical field studies on various users. Hence this book definitely provide a direction towards how to conduct research on information seeking behavior and helps to specially new researchers in the field.

I am most gratified to place in the hands of the researchers of LIS this edited work on "Information Seeking Behaviour: A Practical approach." The aim of this work is to provide a bunch of articles on field based studies about information seeking behavior of various type of users which would be helpful to know the needs and seeking behavior of the users.

This book is dedicated to my family members who have been a all time inspiration. My thanks to my guide, my colleagues, friends, scholars, students for their support in completing this work. Contributions have made to this edited work from across the country and from other countries also. I would like to thank all professional colleagues

Contributors

1. **Dr. Deepa R. Kulkarni,** Guest Faculty, Dept of Library and Information Science, Bangalore University, Jnanabharathi Campus, Bengaluru.
2. **Dr. Gavisiddappa Anandhalli,** Associate Professor. Department of Library and Information Science, KSAWU, Vijayapura, Karnataka.
4. **Jyoti Mudigoudar,** Assistant Librarian, BAJSS Arts and Commerce College for Women, Ranebennur.
5. **Mamata B Melkundi,** Librarian, Smt. Veeramma Gangasiri Degree College for Women, Aiwan E Shahi Road Near P D A College, Kalaburagi.
6. **Manjula Kattimani,** Library Assistant and Research Scholar.
7. **Mr. Basawaraj Malipatil,** Librarian, Dr Ambedkar First Grade College, Rangampet, Shorapur, Dist – Yadagir.
8. **Prof. P. G. Tadasad,** Registrar (Evaluation) and Professor of Library and Information Science, Karnataka State Akkamahadevi Women's University, Jnanashakti Campus, Vijayapura.
9. **Sahil Bains,** Library Trainee, Sher-e-Kashmir University of Agricultural Sciences & Technology of Jammu.
10. **Shambhavi,** Research Scholar Department of Library and Information Science, Karnataka State Akkamahadevi Women's University Vijayapura.
11. **Shankergouda B M,** Guest Assistant Librarian, Karnatak University Post Graduate Centre Gadag. Karnatak University, Dharwad.
12. **Dr. Shantadevi. T,** Associate Professor and Chairperson, Karnataka State Akkamahadevi Women's University Vijayapura.
13. **Smitha C,** Research Scholar, DLISc, KSAWU, Vijayapura.
14. **Dr. Vijayalaxmi Hipparagi,** Information Management Business Anaylist, Sheel India Pvt. Ltd, Bangalore.

10

Use of Health and Family Welfare Department website by Undergraduate Students of Government First Grade College in Haveri District, Karnataka

Jyoti Mudigoudar and Dr. Shantadevi. T

Introduction

Governments across the world make information available through different channels to citizens to create a level of transparency, to represent accountability and to bring to the attention of the general public their achievements. Citizens use this information to make decisions regarding the level of confidence and accomplishment of governments. Besides, such information empowers the citizens to make choices in addition to making them aware of the progress made in different areas. Government information such as acts, policies and schemes are of immense importance to citizens. The real objectives of these policies and schemes are achieved only when the associated benefits reach down to the masses. With the development of World Wide Web, governments are able to harness the rich potential of the web, and reach to the citizens. On the other hand citizens also have a ready access to government information available on the websites of different Ministries and departments. With many citizen-centric e-governance initiatives thousands of services are delivered at the doorstep.

The various types of websites are available in the internet, like commercial websites, Government departmental websites, social websites, and academic websites. A Government department website can help broadcast information about the Government department to the general public. It can help to increase awareness of schemes, services and facilities to the public.

Scanned By Scanner Go

like laptops freely distributed to the Government First grade college. So in this study attempt has been made to analyze the devices available facilities provided, usefulness of websites and study reviles that the more number of students are using internet and websites to get various service facilities scholarships and other financial facilities provided by the Government.

The study was conducted on awareness and use of Government department websites, which are useful and helpful to undergraduate students. The findings of the study are useful to Government department to revise and update the information on websites. It is also useful to undergraduate students to use and search for schemes, facilities and services available in particular website and gets benefits.

References

1. http://www.methods.sagepub.com/Reference//encyc-of-research-design/n428.xml. accessed 8/10/2019
2. http://www.thefreedictionary.com/government+department. Retrieved on 20/12/2019.
3. http://www.definitions.net/definition/government+websites. Retrieved on 20/12/2019
4. https://www.karnataka.gov.in/hfwsecretariat/pages/health-and-family-welfare.aspx. retrieved on 5/12/2019.
5. https://www.vocabulary.com/dictionary. Retrieved on 15/01/2020.

❑❑❑

WPS Office

IQAC Co-ordinator
B.A.J S.S
Arts & Commerce College for Wom
Halageri Road,
RANEBENNUR-581115

B.A.J.S.S. Arts & Commerce College for Women
RANEBENNUR
581115.

PRINCIPAL
BAJSS. Arts & Commerce College For Womens
Halageri Road, RANEBENNUR-581115

ಭಾರತೀಯಆದಿಮಜಾತಿಸೇವಕಸಂಘ (ರಿ)
ಬಿ.ಎ.ಜೆ. ಎಸ್. ಎಸ್. ಕಲಾಮತ್ತುವಾಣಿಜ್ಯಮಹಿಳಾಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ
ಹಲಗೇರಿರಸ್ತೆ.
Permanently Affiliated to Karnataka State Women's University Bijapur.
Bhartiya Adimjati Sevak Sangh(R)
BA JSS ARTS AND COMMERCE COLLEGE FOR WOMEN
Sri Gayatri Campus, Halageri Road Ranebennur581115 Dist.: Haveri State Karnataka
STD:08373- Office: 267968, 297468, Mobile: 9481736128
Email: bajsswck09@gmail.com web: bajsswomenscollege.com

ಶೋಧ ಬರಹ

(ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಲೇಖನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ)

ಸಂಪುಟ – ಎರಡು

ಸಂಪಾದಕರು
ಮಂಜುನಾಥ ಎಸ್.ಪಿ.

ಪುರು ಪ್ರಕಾಶನ
ದಾಸರಹಳ್ಳಿ
ಹೊಸಕೋಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕು
ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆ.

Title of the book: SHODH BARAHA
(Collection of Research Articles)

ಶೀರ್ಷಿಕೆ : ಶೋಧ ಬರಹ
(ಸಂಶೋಧನಾ ಲೇಖನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ)

Editor
MANJUNATHA S P
s/o Padmaraju S P
Shivapura Village & Post
Hangala Hobli, Gundlupet Tq,
Chamarajanagar District-571111
Mobile No. 8123800623.

Published by:
PURU Prakashana
Dasarahalli Village & Post
Hosakote Tq.
Bangalore Rural-562114
purushotham3689@gmail.com
Mobile: 9686279589

Frist Impression: 2022
Pages: x+515
Price: 150/-
copys: 500
Size: 1/8 Demy
Paper: 70 GSM/NSMaplitho.

©authors

ISBN: 978-81-956805-0-4

Cover page Design: K V RAMESHA

Printer: RAGHU PRINT SYSTEM
Mobile-

• ಈ ಸಂಪುಟದ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ
ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ
ಆಯಾ ಸಂಶೋಧಕರು/ಲೇಖಕರೇ
ಹೊಣೆಗಾರರು.
- ಸಂಪಾದಕರು

ಪರಿವಿಡಿ

	ಮುನ್ನುಡಿ	iii
	ನಾನು ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ	vi
	ಪರಿವಿಡಿ	viii
01.	ಮಲೆ ಮಹದೇಶ್ವರ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ : ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳು – ಮಂಜುನಾಥ ಎಸ್. ಪಿ.	01–08
02.	ಮಂಟೇಸ್ವಾಮಿ ಕಾವ್ಯ : ಹೀಗೊಂದು ಚಿಂತನೆ ಚಿಗುರು – ನಿಂಗಪ್ಪ ಮಂಟೇಧರ	09–20
03.	ಜುಂಜಪ್ಪನ ಕಾವ್ಯ : ತಾಳೇದುರ್ಗಿ – ಶಿವರಾಜು ಎಸ್.	21–26
04.	ಸಾರೋ ಐನ್ಯಾರ ಕಾಲಜ್ಞಾನದ ನುಡಿಗಳು – ಸಂಗಪ್ಪ ಪಟ್ಟೇದ	27–29
05.	ಕುರುಬರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಡೊಳ್ಳಿನ ಪರಂಪರೆ – ಬಿಳೇನಿಸಿದ್ಧ ಜಿರಾದಾರ	30–37
06.	ಕನ್ನರಿ ಜೋಗಿಯ ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ – ಹನುಮಂತು	38–44
07.	ಲೈತರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು – ಕುಮಾರ ಟಿ.	45–50
08.	ಒಣ ಭೂಮಿ ಬೇಸಾಯದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು – ಬಸವರಾಜು ಯು.	51–57
09.	ಕೆಂಗೊಂಡ ಗ್ರಾಮದ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಪೂರಕ ಕಸುಬುಗಳು – ಡಾ. ಸತೀಶಕುಮಾರ ತಿಮ್ಮಣ್ಣನವರ	58–62
10.	ಭತ್ತದ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ – ರಾಜೇಶ ಸುಖದೇವ ಕಾಂಬ್ಳೆ	63–70
11.	ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿ ಗಾದೆಗಳು – ಅನಿಲ್ ಕುಮಾರ್ ಎನ್.	71–76
12.	ಗಾದೆಗಳ ಪಲ್ಲಟಗಳು – ಡಾ. ಆನಂದಕುಮಾರ್ ಹೆಚ್.ಎಸ್.	77–84
13.	ಜಲ – ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ – ಡಾ. ಹನುಮಂತಪ್ಪ ಬ್ಯಾಡಗಿ	85–92
14.	ಜನಪದೀಯ ಜಲ ಸಂಬಂಧಿ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ – ಸುನಿಲ್ ಬಿ.	93–101
15.	ಆಚರಣೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಮಹತ್ವ – ಡಾ. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ ಎಸ್.	102–108
16	ಕೋರೋನ ಸಂಬಂಧಿತ ಆಚರಣೆಗಳು – ಆನಂದ ಬೆಂಡರವಾಡಿ	109–118
17.	ಲೋಕದೃಷ್ಟಿ – ಅಭಿಲಾಷ ಎಚ್.ಕೆ.	119–123
18.	ಜನಪದ ಕಲೆಗಳು : ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳು – ಪ್ರವೀಣ ವೀ ಕರಪ್ಪನವರ	124–126
19	ಬಯಲಾಟ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನದ ಕಲಾ ವೈಶಿಷ್ಟತೆ – ಕಂಗಯ್ಯ ಕೆ.ಪಿ.	127–134
20.	ಬಾಗಳಿ : ನಾಮ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ – ಬಸವರಾಜಪ್ಪ ಪೂಜಾರ	135–139
21	ಕಪ್ಪತ್ತ ಗುಡ್ಡದ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಜನಪದರ ಸಂಬಂಧ – ಕುಮಾರ ಯಲಬಳ್ಳಿ	140–150
22.	ಅಂಕಲಿ ಮಕದ ಶ್ರೀ ನಿರುಪಾಧೀಶ್ವರರ ಪವಾಡಗಳು – ಡಾ. ಬೆಟ್ಟಪ್ಪ	151–164

ಜಲ – ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ

ಹನುಮಂತಪ್ಪ ಬ್ಯಾಡಗಿ
ಸಂಶೋಧಕರು

ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಪಂಚಭೂತಗಳಾದ ಭೂಮಿ, ಆಕಾಶ, ಅಗ್ನಿ, ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ನೀರು ಇವುಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯನಾದವನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಮಾನವ ತನ್ನ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥರದಲ್ಲೂ ಈ ಪಂಚಭೂತಗಳು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕು. ಮಾನವ ಸತ್ತಾಗ "ಅವನೊಳಗಿನ ಪೃಥ್ವಿಯು ಪೃಥ್ವಿಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ. ದ್ರವಗಳು ಜಲವನ್ನು ಸೇರುತ್ತವೆ. ಶಾಖವು ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ. ವಾಯು ಗಾಳಿಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ. ಅವನ ಚೈತನ್ಯ ಆಕಾಶವನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ."1 ಎಂದು ಮಾನವನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಜನಪದರು ಪಂಚಭೂತಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ನೋಡದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಅದರದೆ ಅದ ದೈವವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಪಂಚಭೂತಗಳಲ್ಲಿ ಜಲವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ನೀರನ್ನು ಅಥವಾ ಜಲವನ್ನು 'ಗಂಗಾ ಮಾತೆ' ಅಥವಾ 'ಗಂಗಾದೇವಿ' ಎಂದು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ನೀರು ಅತ್ಯವಶಕವಾಗಿದ್ದು, ನೀರು ಇಲ್ಲದ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನೀರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಕಲ್ಪನೆ ಇದೆ. ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಮೆಲುಕು ಹಾಕಿದಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಾಗರಿಕತೆಗಳ ಉಗಮ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆ ನದಿ ತೀರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಣಬಹುದು. ಹಾಗೆ ನೋಡುವುದಾದರೆ ನೈಲ್ ನದಿ ದಡದಲ್ಲಿ ಈಜಿಪ್ತ ನಾಗರಿಕತೆ, ಸಿಂಧೂ ನದಿ ತೀರದಲ್ಲಿ ಹರಪ್ಪ-ಮೊಹೆಂಜೊದಾರೋ ನಾಗರಿಕತೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಹಿಂದಿನ ರಾಜಮನೆತನಗಳು ತಮ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿರುವುದಿದು ಕೂಡ ನದಿ ದಂಡೆಗಳ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಅವರ ರಾಜಧಾನಿಗಳು ನದಿಗಳ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ವೈಭವಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿಯ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ವೈಭವವು ಇಡಿ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಸಾರಿ ಹೇಳುವಂತಿದೆ.

ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಪುರಾಣಗಳ ಅನ್ವಯವು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಮೊದಲ ಜೀವಿ (ಜಲಚರಗಳು) ಜನ್ಮ ತಾಳಿದ್ದು ಕೂಡ ನೀರಿನಿಂದಲೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ನೀರಿನ ಅರಿವು ಮೂಡಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಹಿಂದಿನ ರಾಜಮಹಾರಾಜರು, ಸಾಮಂತರು, ಊರಿನ ಗೌಡರು, ಹಿರಿಯರು ಮತ್ತು ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಜಲಾಸಯಗಳು,

ಕೆರೆ, ಕಟ್ಟೆ, ಹೊಂಡಗಳು, ಬಾವಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಉಳಿತ್ತುವ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಪುಣ್ಯದ ಕಾರ್ಯವೆಂದು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪುರಾಣ-ಪುಣ್ಯಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆರೆ-ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವ ಕುರಿತು ಎಂದು ಪಂಪಿಯ ಕ್ರಿ. ಶ. 1421 ರ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಕೆರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವ ಕುರಿತು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ..

'ಕೆರೆಯಂ ಕಟ್ಟಿಸು ಬಾವಿಯಂ ಸವೆಸು ದೇವಗಾರಂ ಮಾಡಿಸ
ಚ್ಚಿರೆಯೋಳ್ಪಲ್ಲಿದನಾಥರಂ ಬಿಡಿಸು ಮಿತ್ರರ್ಗಿಬಿಸೆಯ್ ನಂಬಿದ
ರ್ಗ್ಗರೆಜೆಟ್ಟಾಗಿರು ಶಿಷ್ಟರಂ ಪೋರೆಯಿಸುತ್ತಿಯೆಂತೆಲ್ಲವಂ ಪಿಂದೇತಾ
ಯೆರೆದಳ್ತಲೆರವೆಂದು ತೊಟ್ಟ್ಯಾವಿಯೋಳಂ ಲಕ್ಷ್ಮಿಧರೆ ಮಾನ್ಯತಾ ॥"

ಹಾಗಾಗಿ ಜನರು ನೀರನ್ನು ಆರಾಧ್ಯ ದೈವವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ದೇವತೆಗಳು ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನೀರು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಒಳಗೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಜನಪದರು ಮನುಷ್ಯ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಾವಿನ ಸಂಧರ್ಭದವರೆಗೂ ನೀರನ್ನು ಅದರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನಾಗಿ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಗು ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ಗರ್ಭದಿಂದ ಹೊರಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಮಗುವಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಗು ಹುಟ್ಟಿರಾಗ ಮಗುವನ್ನು ನೀರಿನಿಂದಲೇ ಶುದ್ಧಿಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ದಿನನಿತ್ಯವೂ ನೀರಿನಿಂದಲೇ ಎರೆಯುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮಗುವಿನ ಮೇಲೆ ನೀರು ಬದ್ಯಾಗ ಮಕ್ಕಳು ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ನಿತ್ಯ ಮಗುವಿನ ಮೇಲೆ ನೀರು ಬೀಳುವುದರಿಂದ ಮಗು ಕಾಂತಿಯುತವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಂದಲೇ ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಪ್ರವೇಶ ನೋಡಬಹುದು.

ಮಗುವಿನ ಹುಟ್ಟು

ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದ ನಂತರ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗುವಿಗೆ ಹೆಸರಿಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಭಾರತೀಯ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿದೆ. ಈ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಐದು ಜನ ಮುತ್ತೈದೆಯರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಹತ್ತಿರದ ಕೆರೆ, ಬಾವಿ, ಹೊಳೆಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿ ಆ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳಿಗೆ ಮಡಿಯಿಂದ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ, ನಂತರ ಕೊಡ(ಬಿಂದಿಗೆ) ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ತೊಟ್ಟಿಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ತೊಟ್ಟಿಲ ಕೆಳಗೆ ನೀರು ತುಂಬಿದ ಕೊಡವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಮಗುವಿನ ಅತ್ತೆಯೂ (ಮುತ್ತೈದೆ) ಮಗುವಿನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಐದು ಬಾರಿ ದೇವರ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ ನಂತರ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿ ನಂತರ "ಕುಟು ಕುಟು ಕುರ್" ಎಂದು ಅತ್ತೆಯೂ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ನಂತರ ಎಲ್ಲರು ಮಗುವಿಗೆ ಆರತಿ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ ಕೊಡ ಇದುವ ಉದ್ದೇಶ ಏನೆಂದರೆ, ಮಗುವಿನ ಜೀವನ ಕೂಡ ತುಂಬಿದ ಕೊಡದ ಹಾಗೆ ತುಂಬು ಜೀವನ ನಡೆಸಲಿ ಎಂಬುದು ಜನಪದರ ಮುಖ್ಯ ಆಶಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ನೀರು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ.

ಮದುವೆ ಕಾರ್ಯ

ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಲೆ ಬೇಕು. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೀರು ಹೇಗೆ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಈ ನೀರು ಮದುವೆಗೆ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿದ ಚರಗಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಪೂಜಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಸೂಚಿಸುವ ಸಂಕೇತ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮದುವೆ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಳಕಲ್ಲು ಶಾಸ್ತ್ರ, ಬೀಸುವ ಕಲ್ಲಿನ ಶಾಸ್ತ್ರ ನಂತರ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪೂಜೆ, ಮನೆದೇವರ ಪೂಜೆ ಹಲವು ಪೂಜಾವಿಧಿಗಳು ನೆರವೇರಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಕೂಡ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ. ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿದ ಕೊಡ ಅಥವಾ ಜರಿಗೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ತುಂಬಿದ ಕೊಡ ಸುಖ-ಸಮೃದ್ಧಿಯಿಂದ ತುಂಬಿದ ಜೀವನ ಇರಬೇಕೆಂಬ ಸಂಕೇತ ಸಾರುವುದೆ ಈ ನೀರು ತುಂಬಿದ ಕೊಡ.

ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ಸುರಿಗೆ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ವಧು-ವರರಿಗೆ ಅರಿಷಿಣ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಅವರಿಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸುವುದೆ 'ಸೂರಿಗೆ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಈ ಸೂರಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನದಿ, ಕೆರೆ, ಬಾವಿಯಿಂದ ತಂದ ನೀರು ತುಂಬಿದ ಬಿಂದಿಗೆ ಇಟ್ಟು, ನಾಲ್ಕು ಕೊಡಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಸುರಗಿ ದಾರ ಹಾಕಿ ಅದರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ವಧು-ವರರನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಹಾಲು-ತುಪ್ಪವನ್ನು ಮೈಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ನಂತರ ನೀರಿನಿಂದ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಸಂಕೇತ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಪಾಪ-ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ಹೊಸ ಮನ್ವಂಥರ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ಎಂಬುದು ಜಲ ಶುದ್ಧಿಯ ಸಂಕೇತ.

ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಭಾಗ 'ಧಾರೆ ಎರೆಯುವ ಕಾರ್ಯ'. ಇದು ವಧು-ವರರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರವಾದ ಘಟ್ಟ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಂದರೆ ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣು ಹಿರಿಯರ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿ ಮದುವೆ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ 'ಜಲ' ದೇವತೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಮಾಣ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣು ಆರಿಷಿಣ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಸುರಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರ, ನಂತರ ಮಾಂಗಲ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಮಾಂಗಲ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ನಡೆಯುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಗುರುಹಿರಿಯರ ಎದುರು ಹೆಣ್ಣಿನ ಸೋದರ ಮಾವ ಸಹಪತ್ನಿಯ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ಹಾಲು-ತುಪ್ಪ ಮತ್ತು ನೀರನ್ನು ಆವರ ಕೈ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿ ಧಾರೆ ಎರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ 'ಜಲದೇವಿ'ಯ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನಾನು ನನ್ನ ಸೊಸೆಯನ್ನು ಧಾರೆ ಎರೆದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನೀರು ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ. ಮದುವೆಯ ನಂತರ ವಧುವಿನ ಕೈಯಲ್ಲಿ 'ಕೆಲು ಹೊರುವುದು' (ಕೆಲು ತರುವುದು) ಎಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆ ಸೊಸೆಯಾಗಿ ಬಂದ ನವ ವಧು ಮೊದಲ ದಿನ ಊರಿನ ಹತ್ತಿರದ ಕೆರೆ, ಬಾವಿ, ಹಳ್ಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಗಂಗಾದೇವಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ನಂತರ ಕೊಡ ಅಥವಾ ಬಿಂದಿಗೆಯನ್ನು ಗಂಗಾದೇವಿಯನ್ನು

ಸ್ಥರಿಸಿಕೊಂಡು, ಬಿಂದಿಗೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಮತ್ತೆ ತುಂಬಿದ ಕೊಡಕ್ಕೆ ಅವಳ ಗಂಡನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಸಿ, ಮನೆಯ ಹೊಸಿಲಿಗೆ ಮೊಳೆ ಬಡಿದು, ಮನೆಯ ಸೊಸೆಯನ್ನು ಮನೆ ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಸೊಸೆ ತುಂಬಿದ ಕೊಡದಂತೆ, ತುಂಬು ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಲಿ ಎಂಬುದು ಜನಪದ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಮಳೆರಾಯನ್ನು ಧರೆಗೆ ತರುವ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು

ಊರಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬರದಿದ್ದಾಗ ಊರಿನ ಮುಖಂಡರು ಸೇರಿ ಮಳೆರಾಯನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವು ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆವುಗಳಲ್ಲಿ ಊರಿನ ದ್ವಾರಬಾಗಿಲಲ್ಲಿರುವ ಬೊರಗಲ್ಲಿಗೆ ಊರಿನ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಜಲಧಾರೆ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಮಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಗಳಿವೆ.

ಮಳೆರಾಯನನ್ನು ಭೂಮಿಗೆ ಕರೆ ತರುವ ಹಲವು ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಗರ್ಜಿಯಾತುವ ಪದ್ಧತಿ' ಇದು ಕೂಡ ಒಂದು. ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜರಡಿಯನ್ನು ಜೋರಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು(ಕೆಲವು ಕಡೆ ರೊಟ್ಟಿ ಹಂಚನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ) ಅದರ ಮೇಲೆ ಸಗಣಿಯಿಂದ ಗುಳ್ಳವ್ವನನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಹೂವು ಮುಚ್ಚಿ ಒಬ್ಬ ಬೆತ್ತಲೆಯ ಹುಡುಗನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿ ಮನೆಯವರು ಅದರ ಮೇಲೆ ನೀರು ಸುರಿಸುತ್ತ ಸಡಗರದಿಂದ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡುತ್ತ ಇಡಿ ಊರಿನ ಮನೆಯವರಿಂದ ನೀರು ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆಲ್ಲಿ ಜರಡಿಯ ಮೇಲಿರುವ ಗುಳ್ಳವ್ವನಿಗೆ ನೀರು ಹಾಕುತ್ತಿರುವಾಗ ಹುಡುಗ 'ಜಲ್ಲ ಜಲ್ಲ ಗುಳ್ಳವ್ವ---' ಎಂದು ಹಾಡು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ, ಆಗ ಅದರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ ನೀರು ಚಿಕ್ಕಾರವಾಗಿ ನೀರು ಛಿದ್ರಗೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು, ಅದೇ ರೀತಿ ಮಳೆಯೂ ಧರೆಗೆ ಸುರಿಯಲಿ ಎಂಬ ಆಶಯ ಅವರದಾಗಿತ್ತು ಆ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮಳೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಬಲವಾದ ನಂಬಿಕೆ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರಲ್ಲಿತ್ತು.

ಅಂತರಜಲ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆಚರಿಸುವ ಆಚರಣೆಗಳು

ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆರೆ, ಬಾವಿ, ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಜಲ ಸಿಗದಿದ್ದಾಗ ಕೆರೆ, ಕಟ್ಟೆ, ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಪೂಜಿಸಿ ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಬಲಿ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತು. ಈ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಜಲಕ್ಕೂಸ್ಥರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗೀರಥಿ ಕಥೆ, ಕೆರೆಗೆ ಹಾರದ ಮದಗದ ಕೆಂಚವ್ವನ ಕಥೆ ಇಂಥಹ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿಗೋಸ್ಕರ ನಡೆದ ಆಚರಣೆಗಳು.

ಕಲ್ಮಷಗಳ ಶುದ್ಧೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ

'ಗಂಗಾ ಸ್ನಾನ ತುಂಗಾ ಪಾನ' ಎಂಬಂತೆ ಗಂಗೆಯಿನ್ನು ಅಥವಾ ಗಂಗೆಯ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದರ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಒಳಗಿನ ಕಲ್ಮಶಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಚಗೊಳಿಸಿದರೆ, ತುಂಗೆಯಿಂದ

ಹೊರಗಿನ ಕಲ್ಮಶಗಳು ಶುದ್ಧೀಕರಣಗೊಳ್ಳುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಜನಪದರಲ್ಲಿ ದಿನನಿತ್ಯದ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಆಚರಣೆಗಳು ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಜಾತ್ರೆಗಳು ಅಥವಾ ರಥೋತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ

ವೀರಭದ್ರನ ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಪುರವಂತರು ವಡಪು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಕೇಳಲು ನೆರೆದ ಸದ್ಭಕ್ತರಿಗೆ ನೀರು ಸಿಂಪಡಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ. ಕಾರಣ ಜಾತ್ರೆಗಳು ಅಥವಾ ರಥೋತ್ಸವಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೇಸಿಗೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜರುಗುತ್ತವೆ. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಿಸಿಲು ಇರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪೂಜಾ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವವರಿಗೆ ನೀರು ಸಿಂಪಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ದೇಹಕ್ಕೆ ತಂಪು ಆಗಲಿ ಮತ್ತು ಆಯಾಸವಾಗದೆ ಇರಲಿ ಎಂಬುದು ಜನಪದರ ವಿಚಾರಧಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದು ಕೂಡ ಜನಪದರು ನೀರನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವಿಭಾಜ್ಯವಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.

ತಲೆ ಕೂದಲನ್ನು ಕ್ಷೌರಮಾಡಿಸಿದಾಗ

ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ತಲೆ ಕೂದಲನ್ನು ಕ್ಷೌರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಮನೆಯ ಪ್ರವೇಶ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಮೈಮೇಲೆ ನೀರು ಸಿಂಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮನೆಯ ಒಳಗಡೆ ಬರಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಾಗೆ ಬಂದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜಿರಲೆ, ಕ್ರಿಮಿ-ಕೀಟಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ತಲೆ ಕ್ಷೌರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡ ಬಂದ ನಂತರ ಎಲ್ಲರೂ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ತಲೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ನೀರು ಸಂಪ್ರದಾಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಪಡೆದಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಗಂಡು ಮಗು ಅಥವಾ ಹಿರಿ ಮಗುವಿನ ಜವಳ \ ಮುಡಿ ತೆಗೆಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ –
ಮಕ್ಕಳ ಜವಳ ಅಥವಾ ಮುಡಿ ತೆಗೆಯುವ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಪ್ರಮುಖವಾದದ್ದು. ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದ ಒಂದು ವರ್ಷದ ನಂತರ ಮಗುವಿನ ತಲೆ ಕೂದಲನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ತೆಗೆಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಜವಳ ಅಥವಾ ಮುಡಿ ತೆಗೆಸುವುದು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಸೋದರ ಮಾವ ಮಗುವಿನ ತಲೆ ಕೂದಲನ್ನು ಕತ್ತರಿಯಿಂದ ಕತ್ತರಿಸುತ್ತಾನೆ ನಂತರ ಮಗುವಿಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ ಆರತಿ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಂತೆ. ಮಗುವಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಈ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲೂ ನೀರು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಹೊಂದಿದೆ.

ಪ್ರಾಣಿ ಬಲಿ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ

ಗ್ರಾಮದೇವತೆಯ ಜಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿಯು ಜರುಗುವ ಆಚರಣೆಯೆ ಪ್ರಾಣಿ

ಬಲಿ. ಹೀಗೆ ಬಲಿ ಕೊಡಲು ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ತಂದಾಗ ಆ ಪ್ರಾಣಿಯ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ನೀರು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ.

ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿಷೇಕ

ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ದೇವರಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕವಾದಾಗ ಅಭಿಷೇಕದ ನೀರನ್ನು ಮನೆಗೆ ತಂದು ಮನೆಯ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಕ್ಕೂ, ಮನುಷ್ಯರಿಗೂ ಸಿಂಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೇವರ ಪಾವಿತ್ರ್ಯತೆಯೂ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಪಸರಿಸಲಿ ಎಂಬ ಆಶಯ ಅಡಗಿರುವ ಜನಪದರ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ನೀರು ಆಸರೆಯಾಗಿದೆ.

ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ

ಹಬ್ಬಗಳು ಹಲವಾರು ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಹಬ್ಬಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಮತ್ತು ಪೂಜಾ ಕೈಂಕರ್ಯಗಳಿಗೆ ನೀರೇ ಪ್ರಮುಖವಾದದ್ದು. ಹಬ್ಬಗಳ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾಯತರು ಮನೆಯ 'ಅಯ್ಯನೋರ ಅಥವಾ ಜಂಗಮ' (ಮನೆಯ ಸ್ವಾಮಿ)ರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕರೆ ತಂದು, ಅವರ ಪಾದ ತೊಳೆದು, ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಪಾದ ತೊಳೆದ ನೀರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಜಲ ಒಂದು ಔಷಧಿ

ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಆರೋಗ್ಯದಿಂದ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಔಷಧಿ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕು. ಈ ಔಷಧಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕಾದರೆ ನೀರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕು. ಹಾಗಾಗಿ ನಾವು ದಿನನಿತ್ಯ ಎದ್ದ ತಕ್ಷಣ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಹೇಳುವಂತೆ ನೀರು ಕುಡಿಯಬೇಕು. ಕಾರಣ ದಿನನಿತ್ಯ ಎದ್ದ ತಕ್ಷಣ ನೀರು ಕುಡಿಯುವುದರಿಂದ ದೇಹದಲ್ಲಿನ ರೋಗಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ನೀರಿಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಚೀನಾದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು 'ವಾಟರ್ ಥೆರಪಿ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಗಳಲ್ಲಿ ದಿನನಿತ್ಯವೂ ನೀರಿನಂಶ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ಮಜ್ಜಿಗೆಯಂತಹ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಮತ್ತು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಯಾರಾದರೂ ಮೂರ್ಛೆ ತಪ್ಪಿದಾಗ ಮುಖಕ್ಕೆ ನೀರು ಎರಚಿ, ನೀರು ಸಿಂಪಡಿಸಿದಾಗ ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತೆ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನೀರು ಅದರದೆ ಆದ ಔಷಧಿ ಗುಣ ಹೊಂದಿದೆ.

ಮರಣ

ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿ ಸ್ತರದಲ್ಲೂ ನೀರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿಯೇ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಬಹುಶಃ ನೀರು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನೊಂದಿಗೆ ಬೆರತು ಹೋಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಬದುಕಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಆತನ ಜೀವನದ ಅಂತ್ಯದ ಅಂದರೆ ಮರಣದ ನಂತರ ಅಂತ್ಯಸಂಸ್ಕಾರದಲ್ಲೂ ಸಹ ಆತನಿಗೆ ನೀರಿನಿಂದಲೇ ಮುಕ್ತಿ ಎಂಬಂತೆ, ಸತ್ತ

ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಶವಕ್ಕೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆ ತಾಕಿ ನಂತರ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಕೂಡಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಸತ್ತ ಶವದ ಮೇಲೆ ನೀರು ತುಂಬಿದ ಚಿಕ್ಕಿಗೆ ಕಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮನುಷ್ಯನ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಾವಿನವರೆಗೂ ಜೀವನದ ವಿವಿಧ ಸ್ಥಂಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಎಲ್ಲ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿಗೂ, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿಗೂ ಆದಿ ಮತ್ತು ಅಂತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಶವವನ್ನು ಸ್ಮಶಾನವಲ್ಲಿ ಸುಡುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹಿರಿಯ ಮಗನಿಂದ ಒಂದು ಕೊಡ\ಮಣ್ಣಿನ ಮಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬ ಅದನ್ನು ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಚಿತೆಯ ಸುತ್ತ ಮೂರು ಸುತ್ತು ಹಾಕಬೇಕು. ಆಗ ಒಬ್ಬೊಂದು ಸುತ್ತಿಗೂ ಮಡಿಕೆಗೆ ಹೂಡೆದು ರಂಧ್ರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಮೂರು ಸುತ್ತಿಗೆ ಮೂರು ರಂಧ್ರಗಳಿಂದ ನೀರು ಚಿತೆಯ ಸುತ್ತ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನದ ಹೊನೆಯ ಘಟ್ಟವು ಕೂಡ ನೀರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಸಂಪ್ರದಾಯದಿಂದ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರ ಮುಗಿಸಿ ಬಂದಾಗ

ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಮರಳಿ ಬರುವಾಗ ಬಂದ ಜನರಿಗೆ ಜಲವನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಮಡಿಯಾಗಲಿ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮತ್ತೂ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಬಂದವರು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ ಮನೆಯ ಒಳಗಡೆ ಬರಬೇಕು ಎಂಬುದು ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಇದರ ಹಿಂದಿನ ಆಶಯ ಶುದ್ಧಿಕರಣ ಅಥವಾ ಸ್ವಚ್ಚತೆಯ ಸದುದ್ದೇಶ ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಮನಗಾಣಬಹುದು.

ಭೂಮಂಡಲ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದಾಗಿನಿಂದ ಇಂದಿನ ತನಕ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ 84 ಸಹಸ್ರ ಕೋಟಿ ಜೀವರಾಶಿಗಳು ಬದುಕಿವೆ. ಅವುಗಳ ಉಳಿವಿಗೆ ನೆಲ, ಗಾಳಿ, ನೀರು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಅದರಲ್ಲೂ ನೀರು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಅವಶ್ಯಕ. ಆದರಿಂದ ನೀರನ್ನು ಜೀವಜಲ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಭೂಮಿ ಮಾನವ, ಪಶು–ಪಕ್ಷಿ, ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಕುಲಗಳ ವಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಒಂದು ಗ್ರಹ : ಇದು ಒಂದು ಗ್ರಹವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವಾಗ ನೆಲ–ನೀರು ಎರಡರ ಸಮ್ಮಿಲನವೇ ಭೂಮಿ. ಹಾಗಾಗಿ ಜಗತ್ತಿನ ಭೂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶೇ.71% ರಷ್ಟು ಭಾಗ ನೀರಿನಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿದ್ದು, ಉಳಿದ ಶೇ.29% ರಷ್ಟು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲ್ಭಾಗ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು ಶೇ.71 ರಷ್ಟು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬಳಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ನೀರು ಕೇವಲ ಶೇ2.6 ಮಾತ್ರ, ಅದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆ ಸ್ಥಾನ ಹಿಮದ ನೀರು, ನಂತರದ ಸ್ಥಾನ ಅಂತರಜಲ, ನಂತರ ನದಿ, ಕೆರೆ, ಕಟ್ಟೆ, ಗುಂಡಿ, ಹಳ್ಳ, ತೊರೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಒಟ್ಟು ನೀರು 2.6% ಆಗಿದೆ. ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಊಹಿಸುವುದೂ ಕಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನವನನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಾಣಿ– ಪಕ್ಷಿ, ಗಿಡ–ಮರಗಳಿಗೆ ನೀರು ಜೀವನಾಧಾರ. ಒಂದು ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನವನ ದೇಹದಲ್ಲೇ (ಮಾಂಸ–ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ) ಶೇ 70 % ರಷ್ಟು ನೀರಿದೆಯಂತೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನೀರಿಲ್ಲದೇ ನಾವು ಜೀವಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ; ಮಾನವ ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ಹಲವು ಆಚರಣೆಗಳು ನೀರಿನಿಂದ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತವೆ. ನೀರು

ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದ ವಸ್ತು. ಮನುಷ್ಯ ಪಂಚಭೂತಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದಂತೆವನು. ಹಾಗಾಗಿ ಮನುಷ್ಯ ದೇಹದಲ್ಲಿ ನೀರಿನಂಶ ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ 'ಡಿ–ಹೈಡ್ರೇಶನ್' ಎಂಬ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಜಲದ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಆದರೆ ಭೂಕಂಪ, ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಗಳಂತಹ ಅನಾಹುತಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇದು ಜೀವಸಂಕುಲದ ಜೀವನ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ದೇಹ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾದರೆ ಜಲ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು. ಹಾಗಾಗಿ ವೃಕ್ಷತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಜಗತ್ತು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅತಿಯಾದ ದುರಾಸೆಯಿಂದ ಸಸ್ಯಸಂಪತ್ತಿನ ನಾಶ ಮಾಡಿದರೆ, ಅಥವಾ ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಮೋಲು ಮಾಡಿದರೆ ಅಥವಾ ಭೂಮಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿರುವ ನೀರನ್ನು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೋದರೆ ಜಗತ್ತು ವಿನಾಶದತ್ತ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏನಾ ಜಲವೇ ಜೀವನವೋ, ಆ ಜಲದ ಕೊರತೆಯೇ ಜೀವಕ್ಕೆ ಸಂಚಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇದನ್ನರಿತ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ಜನಪದರು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನೀರಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು, ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವ ಕಾರಣದಿಂದ ನೀರಿಗೆ ಪವಿತ್ರವಾದ ಸ್ಥಾನ–ಮಾನಗಳನ್ನು ನೀಡಿ, ಪಾವಿತ್ರತೆಯ ಭಾವವನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಒಡಗೂಡಿಸಿ ಜಲವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲೂ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಿಸಿ, ಜಲವನ್ನು ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮೂಲಕ ನೀರಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸಾರುವುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಮಹೋನ್ನತ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಈ ಜಲ ಸಂಬಂದಿತ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಕೊನೆ ಟಪ್ಪಣಿ

1. ಬಿಳಿಮಲೆ ಮರುಮೋತ್ತಮ. ಕೂದುಕಟ್ಟು. ಮ. ಸಂ. 60.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

1. ನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿ ಕೆ. ನೀರು ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ (ಮಾತ್ರಪುಂಧ)
2. ಸುಳಿ – ಡಾ.ಮಂಜಿನಾಥ ಬೇವಿನಕಟ್ಟಿ – ಸುಳಿ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕ ವಿ ವಿ, ಹಂವಿ.
3. ಹೆಬ್ಬಾಲೆ ಕೆ ನಾಗೇಶ ಕಾವೇರಿ ಜನಪದ _ ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕ ವಿ ವಿ, ಹಂವಿ.

IQAC Co-ordinator
B.A.J.S.S
Arts & Commerce College for Wom
Halageri Road,
RANEBENNUR-581115

B.A.J.S.S. Arts & Commerce College for Women
RANEBENNUR
581115.

PRINCIPAL
BAJSS. Arts & Commerce College For Womens
Halageri Road, RANEBENNUR-581115